

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA2026/124

9. maj 2026

Mimi Karlsen

Nunatta avataaniit suliaartortunut akuutitsinerulersinnaaneq pillugu pilersaaruteqalernissaq qanoq ilusilerneqarsinnaanersoq pillugu apeqquteqaat aallaavingalugu oqallisissiatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasorta, Bentiaaraq Ottosen, Atassut)

Inuit Ataqatigiit kikkugalualluunniit inoqateqarsinnaanerup pitsaasumik ingerlanissaa pingaartitaraarput. Pingaartitaraarput inuit pissakitsut pissaqarluartullullu naligiimmik ataqqeqatigiinnermik aallaavilimmik inoqatigiissinnaanissaat. Taamatuttaaq inuiaat sumiuugalulluunniit nalitsitut isigalugit ataqqeqatigiinnermik ineriartortitsiuarnissaq pingaartipparput. Inuiaajuvugut inuiannik allanik tikilluaqqusisut, inussiarnernitsinnik tusaamaneqartut. Taamatuttaaq inuiattut pingaartittarparput tikeraat angerlarsimaffitsinnut tikilluaqqusarlugit, inoroorsaarfigalugittaaq. Maanakkulli inuit nunatsinnut tikittartut assigiinngitsorpassuanngornikuupput qangatullu tamaasa inoroorsaaffigiinnarsinnaannagit misigaagut. Taamaamat Inuit Ataqatigiit oqallisissiamik siunnersuuteqartoq Inatsisartunut ilaasorta, Bentiaaraq Ottosen, Atassut qutsavigaarput.

Inuit Ataqatigiinniit avataaniit suliaartortunut akuutitsinerunissami makku piunasaqaatitallit pingaartutut isigaagut:

- Avataaniit suliaartortut nunaqavissut suliffiinnik ingiaassanngilaat, aatsaat amigaatigineqarunik aggersagaassapput.
- Piunasaqaateqassaagut, aamma Kalaallit oqaasiinik ilisimasaqarnissaq piunasaqaataassaaq.
- Ileqqunik pingaartitatsinnik, kulturikkut pingaartitatsinnik ilisimasaqalernissaat piunasaqaataassaaq.

Aammattaaq oqaatsinik ilinniartitaanermut pisariaqartitsinerit, kiisalu kalaallit kulturiannut, oqaluttuarisaanerannut inuiaqatigiivinillu ilisarititsinissamut sulisitsisoq sulisut ataasiakkaat inuttut oqaloqatiginissaannut akisussaaffeqarpoq. Sulisitsisummi taakkuupput avataaniit sulisunik tikisitsiumasut. Taakku pisussaaffigisariaqarpaat sulisumi Kalaallit oqaatsitsinnik kulturitsinnik inooriasitsinnillu ilikkarnissaat sulisitsisut isumagisariaqarpaat.

Kalaallit oqaasiisa ilinniarnissaannut arlalinnik periarfissaqarpoq – akeqanngitsunik, aamma akilikkatut pikkorissartitsinertut itturnik.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

- Avataaniit suliaartortut innuttaasutulli innuttaaqataasutut pisussaaffeqassapput. Timersoqatigiiffinni, erinarsoqatigiinni peqatigiiffinnilu allani pisussaaffeqartariaqarput, innuttaasutulli allatut. Aamma peqatigiiffilerineq innuttaasunut akuliulluarnissamut aqputaavoq.
- Avataaniit suliaartortut ataqqissavaat maani nunanik, pinngortitamilluunniit pigisaqartannginnatta. Nuna, imeq, imaq silaannaq, pinngortitarmi tamatta pigaagut, taakkulu paarilluarlugillu ineriartortinnissaat pisussaaffigaarput, aamma nunasisut.
- Avataaniit suliaartortut inissianik attartorlutik nunaqavissunik ingiaasannngillat. Sulisitsisut allamiunik sulisitsisut ineqartitsinissamik pisussaaffeqassapput.
- Avataaniit tikillutik suliaartortut nunaqavissutut inuulernissartik toqqarpasuk periarfissarissartinneqassapput, piumasaqaatillu malippatigit akuersisinnaassallutik.
- Nunatsinnut suliaartortut immikkoortinneqassannngillat, ilinniagaqarneq, ilinniagaqannginneq, qaffasissamik atorfeqarneq – akunnattumillu isertitaqartut immikkoortinneqassannngillat.
- Nunasisut nunaqavissullu katissinnaatitaassapput.
- Aningaasarsiat nunatta avataanut nassiunneqartartut killilersinnaasariaqarpagut
- Maani sulinermi akissarsianut utoqqalinissamut katersisussaataitaassapput, nunaqavissutulli.

Inuit Ataqatigiinnut pingaaruteqarpoq nunasisut immikkoortinneqaratikassigiinngitsutigut naligiimmik pineqartarnissaat. Qanga danskit meeqqatik immikkut atuartittarpaat, tamakku pissutsit qaangiupput, tamatta naligiimmik pineqartassaagut.

Naalakkersuisooqatigiinnermut isumaqatigiissummi allassimavoq maannga nutsertunut inunnik ilanngutitsinermik pitsanngorsaaniarluni naalakkersuisooqatigiit suliaqarniartuusut.

Tamanna piviusunngornissaa qilinarivarput, peqataajumavugullu suliaartortunut akuutitsinerunissamik pilersaarusiornissamut, suleqataassaagut.